

ÖNLİSANS PROGRAMLARINA YERLEŞTİRİLEN ÖĞRENCİLERİN YERLEŞTİRİLME BİÇİMLERİNE GÖRE BAŞARI ORANLARININ KARŞILAŞTIRILMASI, ÇANAKKALE ÖRNEĞİ

Cumhur ERDÖNMEZ¹

ÖZET

Meslek Yüksekokulları nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan, belirli bir mesleğe yönelik eğitim ve öğretim veren kurumlardır. İş dünyasının ihtiyacı olan ara elemanı sağlamak üzere kurulan bu okulların sektörün beklentilerine cevap vermediği, iş dünyası tarafından birçok kez dile getirilmiştir. Bunun sonucu olarak, Üniversiteler mesleki eğitime gereken önemin verilmesi konusunda çalışmalar yapmaya başlamıştır. Örneğin, bazı Üniversiteler uygulamalı eğitime ağırlık veren pilot MYO'lar oluşturmuştur. Ardından da three master uygulamasına geçmiştir. Böylece mesleki eğitimin kalitesinin artırılması için yeni yöntem ve metotlar geliştirilmiştir. Ancak, eğitim kalitesinin artırılması yönündeki bu çabaların yanında eğitim alacak öğrencilerin de kalitesinin artırılması gerekmektedir. Meslek yüksekokullarına yerleşen öğrencilerin bir kısmının sınavsız geçiş sistemi ile gelmesi, sınav ile gelen öğrencilerin de düşük puanlarla okullara yerleşmesi ile eğitiminde istenen kalite yakalanamamıştır. Dolayısıyla, birçok olumsuz faktörün bir araya gelmesi sonucu sınavsız geçiş uygulamasından 2017 yılı itibarıyla vazgeçilmiştir. Sınavsız geçiş sisteminin kaldırılması Mesleki eğitimi olumlu veya olumsuz etkilerinin ne olacağı önümüzdeki yıllarda görülecektir.

Çalışmada sınavsız geçiş ile gelen öğrencilerle, ÖSS sınavı ile gelen öğrencilerin başarı durumları arasındaki farklılıkları ortaya çıkarmak ve kaldırılan sınavsız geçiş uygulaması ile ilgili değerlendirmeler yapmak çalışmanın ana amaçlarıdır.

Çalışma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Programı öğrencileri temel alınarak yapılmıştır. Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Programı öğrencilerinin başarı düzeyleri Meslek Yüksekokullarına yerleştirilme türlerine göre (sınavlı-sınavsız geçiş) incelenmiştir. Bulgular değerlendirilerek sonuç ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Sınavsız Geçiş, Başarı Düzeyi, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı.

THE COMPARISON OF SUCCESS RATES ACCORDING TO THE PLACEMENT WAYS OF THE STUDENTS BEING PLACED IN ASSOCIATE DEGREE PROGRAMS, CASE STUDY OF ÇANAKKALE

ABSTARCT

Vocational Schools are institutions that aim at raising qualified human power and provide education and training for a specific profession. It has been mentioned many times by the business world that these schools which were established to provide the intermediate staff that the business world needs do not respond to the industry expectations. As a result, the Universities have begun to work on giving the necessary training for vocational training. For example, some universities have created the pilot vocational schools (VOCs) that give practical training intensively. They then went on to apply three masters. Thus, new methods and innovations have been developed to increase the quality of vocational education. However, in addition to these efforts to increase the quality of education, the quality of the students who will be trained also needs to be increased. The fact that some of the students who are placed in the vocational schools come through the examination-free transition system and some students who come through exam with low scores has caused that the desired quality has not been obtained in their education. Consequently, the combination of many negative factors has resulted in the abandonment of the transition without examination in 2017. The fact that the removal of the examination-free transition system will reveal what the positive or negative effects of vocational training will be in the coming years.

The main aim of the study is to reveal the differences between the successes of the students who come with the examination-free transition and the students who come through the Examination carried out by the Student Selection and Placement Examination (SSPE-OSYS) and make evaluations about the transition without examination removed.

The study has been carried out through the students selected as the baseline of Çanakkale Onsekiz Mart University, Vocational School of Social Sciences, Office Management and Executive Assistance Program. The success levels of students of the Office Management and Executive Assistance Program has been examined according to the types of placement in the

¹ Öğretim Görevlisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, cerdonmez@comu.edu.tr

Vocational Schools (with or without examination transition). Findings have been evaluated and conclusions and suggestions have been made.

Key Words: Examination-Free Transition, Achievement Level, Office Management and Executive Assistant.

GİRİŞ

Günümüz iş dünyasında Meslek Yüksekokulları, kamu ve özel sektör kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu nitelikli ara eleman ihtiyacını karşılamak üzere kurulmuş eğitim ve öğretim kurumlarıdır. 2547 sayılı Kanun Ön Lisans eğitimi “Ortaöğretim yeterliliklerine dayalı, en az iki yıllık bir programı kapsayan nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan veya lisans öğretiminin ilk kademesini teşkil eden bir yükseköğretimdir.” diye tanımlanmaktadır. Görüldüğü gibi Meslek Yüksekokulları nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan, belirli bir mesleğe yönelik eğitim ve öğretim veren kurumlardır.

Meslek liseleri de lisans öğretiminin ilk kademesi olan okullara öğrenci yetiştiren kurumlardır. Ancak bu kurumlardan mezun olan öğrenciler üniversite sınavlarında yeterli başarıyı gösteremedikleri için bu okullara yerleştirilememişlerdir. Zaman içinde meslek liseleri öğrenci bulamaz hale gelince Millî Eğitim Bakanlığı-YÖK bir proje ile bu öğrencilerin önlisans seviyesinde eğitime yerleştirilmesi konusunda işbirliği yaparak “Mesleki ve Teknik Orta ve Yükseköğretim Kurumları Arasında Program Bütünlüğünün ve Devamlılığının Sağlanması Projesi” yasa tasarısı 10 Temmuz 2001 tarihinde 4702 Sayılı Kanun olarak yasalaşmış; 2002-2003 eğitim-öğretim yılı başından itibaren de Meslek Yüksekokulları’na bu yasa uyarınca öğrenci alınmaya başlanmıştır. Buna göre mesleki ve teknik liselerinden mezun olan öğrenciler istedikleri takdirde, bitirdikleri programların devamı niteliğinde veya buna yakın programların uygulandığı, öncelikle kendi mesleki ve teknik eğitim bölgesi içinde yer alan veya bölgesi dışındaki meslek yüksekokullarına sınavsız olarak yerleştirilebilmektedir.

Sınavsız geçiş projesinin başlamasıyla birlikte Meslek Liseleri, öğrenci bulma konusundaki sorunlarının ortadan kalktığı bilinmektedir. Ancak zaman içerisinde önlisans eğitime başlayan öğrencilerden beklenen verimin alınmadığı görülmüştür. Öğrenci başarısızlığı, öğrencilerin uyum problemleri, üniversite öğrencisi olma yönünde yaşanan sorunlar artarak devam etmiştir. Bu konularda yapılan bazı araştırmalarda, öğrencilerin orta öğretimden sonra MYO’larına sınavsız kayıt yaptırmaları ve üniversitede alınan eğitimin öğrencilerde üniversiteye devam ediyormuş duygusu uyandırmadığı (Henden, Tunç, 2005), sınavsız geçiş ile gelen öğrencilerin daha önce alınan eğitim eksiklikleri nedeniyle öğrenci kalitesinde, düşüş yaşandığı bilinmektedir. Bu konuda yapılan “Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Akademik Başarı Düzeylerinin Karşılaştırılması” adlı araştırmada, MYO’ya yerleşme durumuna göre; matematik derslerinde sınavla gelen, öğrencilerin sınavsız geçişle gelen öğrencilerden daha başarılı oldukları ortaya koymuştur. Ayrıca, yapılan benzer araştırma bulgularına göre öğrenciler başarısızlıklarının en büyük nedeni olarak, mezun oldukları bir önceki okuldan iyi yetiştirilmediklerini öne sürmüşlerdir. Meslek liselerinden sınavsız geçişle gelen öğrencilerin tüm temel bilimlerden oldukça düşük düzeyde bilgi sahibi oldukları ÖSS sınav sonuçlarının açıklanmasıyla, istatistiksel olarak da ortaya konmuştur. Bununla beraber öğrencilerin bu bilgilere sahip olmayı önemsemek gibi bir kaygı ve tutumlarının da olmadığı yapılan araştırmalarla da ortaya konmuştur (Durukan, vd. 2015).

Sınavsız geçiş sisteminin yarattığı sorunlar arttıkça bu okulların YÖK üzerinde bu sistemin kaldırılması yönünde çeşitli girişimler olmuştur. Bunun sonucunda 2017 yılı itibarıyla sınavsız geçiş uygulaması tamamen kaldırılmıştır. Sınavsız geçiş sisteminin kaldırılması ile Meslek Lisesi’nden mezun olan/olacak öğrencilerin üniversiteye girmeleri, diğer lise mezunlarına göre daha zor olacağı düşünülmektedir.

Çalışmada, “Önlisans Programlarına Yerleştirilen Öğrencilerin Yerleştirilme Biçimlerine Göre Başarı Oranlarının Karşılaştırılması” yapılarak sınavsız geçiş ile gelen öğrenciler ile ÖSS sınavı ile gelen öğrencilerin son 5 yılı incelenerek başarı durumları ortaya konmuştur. Çalışmada Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Öğrenci Bilgi Sisteminden (OBS) elde edilen veriler analiz edilerek sonuçlar yorumlanmaya çalışılmıştır. Çalışmada öğrencilerin başarı durumları incelenmiş durum tespiti yapıp önerilerde bulunulmaya çalışılmıştır.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE KAPSAMI

Çalışmanın amacı, Çanakkale Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Programına kayıt yaptıran öğrencilerden, sınavsız geçiş ve ÖSS sınavı ile yerleştirilen öğrencilerin başarı ortalamalarını belirlemek, sınavsız geçiş veya ÖSS sınavı ile gelen öğrencilerin, yerleştirme türlerinin başarılarını etkileyip etkilemediğini ortaya koymaktır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırmada önlisans öğrencilerinin kayıt türlerine göre başarılarının karşılaştırılmasını ölçmek amacıyla tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da o anda var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyen, tanımlamayı amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan her neyse onları

değiştirme ve etkileme çabası yoktur bu modelde. Bilinmek istenen şey meydandadır. Amaç o şeyi doğru bir şekilde gözlemleyip belirleyebilmektir. Asıl amaç değiştirmeye kalkmadan gözlemektir (Karasar, 1984). Tarama modelinde bilimin gözleme kaydetme, olaylar arasındaki ilişkileri tespit etme, kontrol edilen değişmez ilişkiler üzerinde genellemelere varma vardır. Yani bilimin tasvir fonksiyonu ön plandadır (Yıldırım,1966).

Çalışmada mezun olan öğrenciler ile aktif kayıtlı olan öğrenciler dikkate alınmış, kaydını sildiren öğrenciler dikkate alınmamıştır. Çalışma konusu ile ilgili literatür taraması yapılmış ve daha önce yapılan araştırmalar incelenmiştir. Araştırma sonucunda, Çağlar ve Türeli (2005)'nin "Meslek Yüksekokullarına sınavsız geçişle ve ÖSS puanı ile gelen öğrencilerin genel başarı oranlarının karşılaştırılması" isimli çalışması referans olarak alınmıştır.

Çalışmanın veri kaynağını, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Öğrenci Bilgi Sistemi (ÇOMÜ-OBS) içerisinde kayıtlı olan ve diploma almaya hak kazanmış öğrenciler ile mezun olamamış öğrenciler oluşturmaktadır. Elde edilen veriler SPSS 16.0 programında değerlendirilmeye alınmış ve analize tabi tutulmuştur. Araştırmada başarı olarak öğrencilerin Genel Not Ortalamaları ele alınmıştır. Öncelikle öğrencilerin başarılarında MYO'na yerleştirilme şekli, öğrenim türü ve cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediği Bağımsız çift örneklem t testine araştırılmıştır. Öğrencilerin MYO'na giriş yıllarına göre başarı puanları arasında fark olup olmadığı ise Tek Yönlü Varyans Analizi ile incelenmiştir.

Veriler öğrencilerin cinsiyeti, kayıt türü ve Genel Not Ortalamalarından (GNO) oluşmaktadır. Programın öğrenci kontenjanı; Normal Öğretim için 40 ve İkinci Öğretim için 40 olmak üzere toplam 80 öğrencidir. Ancak YÖK programların kontenjanlarına resen her yıl ortalama 5-6 öğrenci fazla yerleştirdiğinden kontenjanlar değişiklik göstermektedir.

Araştırmanın evrenini 2010-2014 yılları arasında (son 5 yıl) Çanakkale Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Programına kayıt yaptıran öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmanın evrenini oluşturan öğrencilerden kayıt sildiren öğrenciler çıkarılmış, toplam 303 öğrenci çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Çalışmada kullanılacak veriler 2017 Ocak ayı itibarıyla alınmaya başlanmış, 2017 Mart ayı itibarı ile analizler yapıp sonuçlar değerlendirilmiştir.

ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Meslek Yüksekokulu, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Programına kayıtlı 303 öğrencinin demografik özellikleri; dağılım ve yüzde analizleri yapılmıştır. Buna göre; cinsiyetlerine göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kadın	192	63,34
Erkek	111	36,63
Toplam	303	100,0

Araştırmaya katılan öğrencilerin %63.34'ü kadın, %36.63'ü erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

Çalışmada 2010-2014 yılları arasında kayıt yaptıran öğrenciler incelenmiştir. 2016 yılı mezunları da dahil olmak üzere 5 yıl geriye giderek veri taraması yapılmıştır. 2010-2014 yılı itibarı ile kayıt yaptıran Normal Öğretim ve İkinci Öğretim öğrencilerin kontenjan sayısı, kayıt sildiren, mezun ve halen aktif öğrencilerin genel durumu Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: 2010-2014 Yılları Arasında Kayıt Yaptıran Öğrencilerin Genel Durumu

Kayıt Yılı	Kontenjan	Kayıt Sildiren	Toplam Öğrenci	Mezun Öğrenci	Halen Öğrenci	Aktif
2010 N.Ö	40	17	23	10	13	
2010 İ.Ö.	46	33	13	12	1	
2011 N.Ö	44	8	36	15	21	
2011 İ.Ö.	46	16	30	27	3	
2012 N.Ö	44	12	32	16	16	
2012 İ.Ö.	46	14	32	24	8	
2013 N.Ö	46	13	33	19	14	
2013 İ.Ö.	46	11	35	29	6	
2014 N.Ö	46	8	38	17	21	
2014 İ.Ö.	46	15	31	24	7	
TOPLAM	450	147	303	193	110	

Çalışma kapsamında, 2010 yılında BYYA Normal Öğretim Programına 40 öğrenci yerleştirilmiştir. Bu kayıtlı öğrencilerden 17'si daha sonra kayıt sildirmiştir. Kayıt silme sonrasında, kayıtlı 23 öğrenciden 10 öğrenci mezun olmuştur. Halen mezun olamayan 13 öğrenci aktif olarak gözükmemektedir.

2010 yılında İkinci Öğretim Programına 46 öğrenci yerleştirilmiş bu öğrencilerden 20'si kayıt yaptırmamıştır. 26 öğrenciden 13 öğrenci kaydını sildirmiş ve geriye 13 öğrenci kalmıştır. Bu öğrencilerden 12'si mezun olmuş 1 öğrenci ise halen aktif olarak gözükmemektedir.

2011 yılında Normal Öğretim Programına 44 öğrenci yerleştirilmiş 8 öğrenci kayıt sildirmiştir. Kalan 36 öğrenciden 15 öğrenci mezun olmuş ve halen mezun olamayan 21 öğrenci bulunmaktadır.

2011 yılında İkinci Öğretim Programına 46 öğrenci yerleştirilmiş bu öğrencilerden 16 öğrenci kaydını sildirmiş ve geriye 30 öğrenci kalmıştır. Bu öğrencilerden 27'si mezun olmuş 3 öğrenci ise halen aktif olarak gözükmemektedir.

2012 yılında Normal Öğretim Programına 44 öğrenci yerleştirilmiş 12 öğrenci kayıt sildirmiştir. Kalan 32 öğrenciden 16 (%50) öğrenci mezun olmuştur.

2012 yılında İkinci Öğretim Programına 46 öğrenci yerleştirilmiş bu öğrencilerden 14 öğrenci kaydını sildirmiş ve geriye 32 öğrenci kalmıştır. Bu öğrencilerden 24'ü mezun olmuş 8 öğrenci ise halen aktif olarak gözükmemektedir.

2013 yılında Normal Öğretim Programına 46 öğrenci yerleştirilmiş 13 öğrenci kayıt sildirmiştir. Kalan 33 öğrenciden 19 (%57,57) öğrenci mezun olmuş ve halen mezun olamayan 14 öğrenci bulunmaktadır.

2013 yılında İkinci Öğretim Programına 46 öğrenci yerleştirilmiş bu öğrencilerden 11 öğrenci kaydını sildirmiş ve geriye 35 öğrenci kalmıştır. Bu öğrencilerden 29'u mezun olmuş 6 öğrenci ise halen aktif olarak gözükmemektedir.

2014 yılında Normal Öğretim Programına 46 öğrenci yerleştirilmiş 8 öğrenci kayıt sildirmiştir. Kalan 38 öğrenciden 17 (%44,73) öğrenci mezun olmuş ve halen mezun olamayan 21 öğrenci bulunmaktadır.

2014 yılında İkinci Öğretim Programına 46 öğrenci yerleştirilmiş bu öğrencilerden 15 öğrenci kaydını sildirmiş ve geriye 31 öğrenci kalmıştır. Bu öğrencilerden 24'ü mezun olmuş 7 öğrenci ise halen aktif olarak gözükmemektedir.

Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı (BYYA) Programına kayıtlı öğrencilerin yerleştirilme türüne göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı bağımsız çift örneklem t testi ile araştırılmıştır. Bağımsız çift örneklem t testine göre ÖSYM ile yerleşen öğrencilerin başarı puanı sınavsız geçiş yapan öğrencilerin başarı puanından daha yüksek bulunmuştur ($t=6,361$ $p=0,0001$).

Tablo 3: Öğrencilerin yerleştirme türüne göre başarı puanları

Yerleşim şekli	N	Ortalama	Std. Sapma	t	P
ÖSYM ile Yerleşen	204	2,0465	,64922	6,361	0,0001
Sınavsız Geçiş	99	1,5252	,70879		

BYYA Programına kayıtlı öğrencilerin, öğrenim türüne göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı bağımsız çift örneklem t testi ile araştırılmıştır. Bağımsız çift örneklem t testine göre II. öğretim öğrencilerin başarı puanı Normal öğretim öğrencilerinin başarı puanından daha yüksek bulunmuştur ($t=6,623$ $p=0,0001$).

Tablo 4: Öğrencilerin öğrenim türüne göre başarı puanları

Öğrenim şekli	N	Ortalama	Std. Sapma	t	P
Normal Öğretim	162	1,6398	,75420	6,623	0,0001
İkinci Öğretim	141	2,1477	,54698		

BYYA Programına kayıtlı öğrencilerin, cinsiyetine göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı bağımsız çift örneklem t testi ile araştırılmıştır. Bağımsız çift örneklem t testine göre kadın öğrencilerin başarı puanı Erkek öğrencilerinin başarı puanından daha yüksek bulunmuştur ($t=3,225$ $p=0,001$).

Tablo 5: Öğrencilerin cinsiyetine göre başarı puanları

Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	t	P
Kadın	192	1,9749	,67248	3,225	0,001
Erkek	111	1,7054	,74730		

BYYA Programına kayıtlı öğrencilerin, giriş yılına göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı Tek Yönlü Varyans Analizi ile araştırılmıştır. Tek Yönlü Varyans Analizi göre giriş yılına göre

öğrencilerin başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=1,893$ $p=0,112$) tablo incelendiğinde de ortalamaların birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Tablo 6: Öğrencilerin giriş yılına göre başarı puanları

Giriş yılı	N	Ortalama	Std. Sapma	F	P
10	36	1,6203	,78463	1,893	0,112
11	66	1,8850	,82930		
12	64	1,8348	,66548		
13	68	2,0122	,61600		
14	69	1,9055	,65920		
Total	303	1,8762	,71157		

Öğrenciler bir bütün olarak ele alınmış ve giriş yılı hariç başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar belirlenmiştir. Farklılıkların her bir öğretim türü içinde nasıl olduğunu görebilmek için öğrenciler, öğrenim türüne göre de kendi içlerinde incelenmiştir. Normal öğretim öğrencilerinin başarıları ele alınmış ve aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Normal Öğretim öğrencilerinin, yerleşim türüne göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı bağımsız çift örneklem t testi ile araştırılmış ve anlamlı farklılık belirlenmiştir. Belirlenen farklılığa göre ÖSYM ile yerleşen öğrencilerin başarı puanları yerleşim türü sınavsız geçiş olan öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur ($t=2,827$ $p=0,005$). Konu ile ilgili yapılan araştırmalarda bu sonucu desteklemektedir.

Tablo 7: Normal Öğretim öğrencilerinin yerleştirme türüne göre başarı puanları

Yerleşim şekli	N	Ortalama	Std. Sapma	t	P
ÖSYM İle Yerleşen	67	1,8351	,77167	2,827	0,005
Sınavsız Geçiş	95	1,5021	,71401		

Normal Öğretim öğrencilerinin, cinsiyetine göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı bağımsız çift örneklem t testi ile araştırılmış ve anlamlı farklılık belirlenmiştir. Belirlenen farklılığa göre cinsiyeti kadın olan öğrencilerin başarı puanları cinsiyeti erkek olan öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur ($t=2,64$ $p=0,005$).

Tablo 8: Normal Öğretim öğrencilerinin cinsiyetlerine göre başarı puanları

Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	t	P
Kadın	108	1,7484	,70840	2,64	0,009
Erkek	54	1,4226	,80166		

Normal Öğretim öğrencilerinin, giriş yılına göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı TYVA ile araştırılmış ve anlamlı farklılık belirlenmemiştir ($F=1,385$ $p=0,242$). Aynı seviyedeki öğrencilerin programa yerleştirildiği düşünüldüğünde çıkan sonucun birbirine yakın olması normal görülmektedir.

Tablo 9: Normal Öğretim öğrencilerinin giriş yılına göre başarı puanları

Giriş yılı	N	Ortalama	Std. Sapma	F	P
10	23	1,3843	,85402	1,385	,242
11	36	1,5417	,84276		
12	32	1,6516	,73163		
13	33	1,8112	,64780		
14	38	1,7287	,68834		
Total	162	1,6398	,75420		

İkinci öğretim öğrencilerinin başarılarının cinsiyete ve yerleştirilme türüne göre fark olup olmadığı da incelenmiştir. İkinci Öğretim öğrencilerinin cinsiyete göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar belirlenmiştir.

II. Öğretim öğrencilerinin, yerleşim türüne göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı bağımsız çift örneklem t testi ile araştırılmış ve anlamlı farklılık belirlenmemiştir ($t=0,278$ $p=0,781$). Ancak burada sınavsız geçiş yapan öğrenci sayısı oldukça az bulunmuştur. Sınavsız geçişle öncelikle

normal öğretim kontenjanına yerleştirilme yapılmaktadır. İkinci öğretim kontenjanına bu nedenle çok az öğrenci sınavsız geçişle yerleştirilebilmektedir.

Tablo 10: İkinci Öğretim öğrencilerinin yerleştirme türüne göre başarı puanları

Yerleşim şekli	N	Ortalama	Std. Sapma	t	P
ÖSYM İle Yerleşen	137	2,1499	,55439	,278	,781
Sınavsız Geçiş	4	2,0725	,14500		

İkinci Öğretim öğrencilerinin, cinsiyetine göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı bağımsız çift örneklem t testi ile araştırılmış ve anlamlı farklılık belirlenmiştir. Belirlenen farklılığa göre cinsiyeti kadın olan öğrencilerin başarı puanları cinsiyeti erkek olan öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur ($t=3,222$ $p=0,002$).

Tablo 11: İkinci Öğretim öğrencilerinin cinsiyetlerine göre başarı puanları

Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	t	P
Kadın	84	2,2661	,49110	3,222	0,002
Erkek	57	1,9733	,58183		

II. Öğretim öğrencilerinin, giriş yılına göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı TYVA ile araştırılmış ve anlamlı farklılık belirlenmemiştir ($F=1,385$ $p=0,242$). Sınavla yerleştirilen öğrenciler genel olarak birbirine yakın puanla geldiği düşünüldüğünde aynı seviyedeki öğrencilerin başarı puanlarının da birbirine yakın olmasının normal olduğu düşünülmektedir.

Tablo 12: İkinci Öğretim öğrencilerinin giriş yılına göre başarı puanları

Giriş yılı	N	Ortalama	Std. Sapma	F	P
10	13	2,0377	,40376	1,250	,293
11	30	2,2970	,60197		
12	32	2,0181	,54349		
13	35	2,2017	,52594		
14	31	2,1223	,55897		
Total	141	2,1477	,54698		

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Meslek Yüksekokulları nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan, belirli bir mesleğe yönelik eğitim ve öğretim veren kurumlardır. İş dünyasının ihtiyacı olan ara elemanı sağlamak üzere kurulan bu okulların sektörün beklentilerine cevap vermediği, iş dünyası tarafından zaman zaman dile getirilmiştir. Birçok olumsuz faktörün bir araya gelmesi sonucu sınavsız geçiş uygulamasından 2017 yılı itibariyle kaldırılmıştır.

Çalışmada Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Programına kayıt yaptıran öğrencilerin 2010-2014 yılları arasındaki genel başarı durumları incelenmiştir. Programa 5 yıl içinde kayıt yaptıran toplam 450 öğrenciden 147'si kaydını sildirmiş kalan 303 öğrenciden 193'ü mezun olmuş ve 110 öğrenci halen mezun olmayı beklemektedir. Dolayısıyla, toplam yerleşen öğrencinin %42'si mezun olmuştur. Kayıt yaptıran devam eden 303 öğrencinin ancak %63.90'ı mezun olmayı başarabilmiştir. Cinsiyete göre başarı ortalamalarına bakıldığında toplam kayıtlı 303 öğrencinin 111'i erkek, 192 kız öğrenciden oluşmaktadır. 111 erkek öğrenciden 62 öğrenci %55.85'i mezun olmuş, 192 kız öğrenciden ise 131 öğrenci %68.22'si mezun olmuştur. Programa kayıt yaptıran öğrenci sayısının %36.63'ü erkek, %63.36'si kız öğrencilerden oluşmaktadır. Programı kız öğrencilerin daha çok tercih ettiği görülmüştür.

Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı (BYYA) Programına kayıtlı öğrencilerin yerleştirilme türüne göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı bağımsız çift örneklem t testi ile araştırılmıştır. Bağımsız çift örneklem t testine göre ÖSYM ile yerleşen öğrencilerin başarı puanı sınavsız geçiş yapan öğrencilerin başarı puanından daha yüksek bulunmuştur. Bunun nedeni olarak, sınavsız geçiş ile gelen öğrencilerin kendilerini yetiştirmedikleri, ders çalışma alışkanlığının yeterince oluşmadığı, Üniversiteyi kazanmak için sınava girmek gerektiğini bildiklerinden yeterince çalışmadıkları düşünülmektedir. Ayrıca, bu çalışmada alışkanlığının Üniversite hayatında aynen devam ettiği düşünülmektedir.

BYYA Programına kayıtlı öğrencilerin, öğrenim türüne göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan incelenmiş II. öğretim öğrencilerin başarı puanı Normal öğretim öğrencilerinin başarı puanından daha yüksek bulunmuştur.

BYVA Programına kayıtlı öğrencilerin, cinsiyetine göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan incelenmiş kadın öğrencilerin başarı puanı Erkek öğrencilerinin başarı puanından daha yüksek bulunmuştur.

BYVA Programına kayıtlı öğrencilerin, giriş yılına göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Öğrenciler bir bütün olarak ele alınmış ve giriş yılı hariç başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar belirlenmiştir. Farklılıklar her bir öğretim türü içinde nasıl olduğunu görebilmek için öğrenciler öğrenim türüne göre de kendi içlerinde incelenmiştir. Normal öğretim öğrencilerinin başarıları ele alınmış ve aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Normal Öğretim öğrencilerinin, yerleşim türüne göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılıklar belirlenmiştir. Belirlenen farklılığa göre ÖSYM ile yerleşen öğrencilerin başarı puanları yerleşim türü sınavsız geçiş olan öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur.

Normal Öğretim öğrencilerinin, cinsiyetine göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılıklar belirlenmiştir. Belirlenen farklılığa göre cinsiyeti kadın olan öğrencilerin başarı puanları cinsiyeti erkek olan öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur.

Normal Öğretim öğrencilerinin, giriş yılına göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı TYVA ile araştırılmış ve anlamlı farklılık belirlenmemiştir.

İkinci öğretim programı öğrencileri bir bütün olarak ele alınmış ve giriş yılı hariç başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar belirlenmiştir. Farklılıklar her bir öğretim şekli içinde nasıl olduğunu görebilmek için öğrenciler öğrenim türüne göre de kendi içlerinde incelenmiştir.

II. Öğretim öğrencilerinin, yerleşim türüne göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık belirlenmemiştir. Bunun nedeni ikinci öğretim programına sınavsız geçiş ile gelen öğrenci sayısı oldukça az olmasıdır.

İkinci Öğretim öğrencilerinin, cinsiyetine göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık belirlenmiştir. Belirlenen farklılığa göre cinsiyeti kadın olan öğrencilerin başarı puanları cinsiyeti erkek olan öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur.

II. Öğretim öğrencilerinin, giriş yılına göre başarı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı TYVA ile araştırılmış ve anlamlı farklılık belirlenmemiştir.

Tüm yıllar içinde ÖSS sınavı ile gelen öğrencilerin sınavsız geçiş ile yerleşen öğrencilere göre daha başarılı olduğu, ikinci öğretim öğrencilerinin de normal eğitim öğrencilerine göre daha başarılı olduğu tespit edilmiştir. Öğrenci başarıları ile ilgili olarak daha önce yapılan birçok çalışmada sınavsız geçişle gelen öğrencilerin ÖSS sınavı ile yerleşen öğrencilere göre başarılarının daha düşük olduğu ortaya çıkarılmıştır. (Çağlar, Türel, 2005; Kelecioğlu, 2006; Akyurt ve diğerleri 2008; Eldemir, 2009). Dolayısıyla bu durum yapılan çalışmanın sonuçlarını da desteklemektedir. Öğrencilerin daha önce mezun oldukları liselerden yeterli eğitim almadıkları, ya da alamadıkları, iyi yetişmedikleri veya yetiştirilmedikleri, temel bilimlerde olsun, meslek derslerinde olsun düşük düzeyde bilgi sahibi oldukları görülmektedir. Burada en büyük sorun ise öğrencilerin bu durumu önemsemedikleri, herhangi bir kaygı da taşımamalarıdır. "Lise bitince nasıl olsa Üniversiteye (MYO'larına) sınavsız olarak gireceklerini, Üniversitede okumayı garanti altına aldıkları düşüncesiyle kendilerini yetiştirmedikleri düşünülmektedir(Tunç, 2005). Yapılan çalışmada bu düşünceleri desteklemektedir.

2017 yılı ÖSS sınavına 2.265.844 öğrenci başvurmuş 2.161.438 kişinin sınavı geçerli sayılmıştır. Sınavsız geçişte kaldırılmıştır. Sınavsız geçiş uygulamasından 2016 ve 2017 yıllarında yaklaşık 78.000 öğrenci bu haktan yararlanmış. Meslek lisesindeki öğrenciler sınavsız geçiş uygulamasının değerini bilmedikleri, ÖSS sınavıyla artık bu okullara yerleşmek için rakiplerinin çoğaldığı ve yerleştirilmelerinin zor olacağı düşünülmektedir. Ayrıca, Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretime Geçiş Sınavında uygulanan 140 baraj puanının 150'ye çıkartılmasına karar vermiştir. (Barajın 140 puandan 150 puana çıkartılması, başarı beklentisinin yüzde 10'dan yüzde 12,5'a çıkması yani 16 ham puan eşliğinin 20 ham puana yükselmesi anlamını taşımaktadır.)

Sınavsız geçiş uygulamasının kaldırılması kararı olumlu olduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin hiç çaba sarf etmeden bu okullara geldikleri, nasıl olsa üniversiteye yerleşirim düşüncesiyle yeterince kendilerini yetiştirmedikleri düşünülmektedir.

Burada dikkat edilmesi gereken nokta; bu öğrencilerin yeterince iyi eğitim almadıkları/alamadıkları, geldikleri liselerde verilen eğitimin ve öğretmenin rolü de unutulmamalıdır.

Öğrencilere bu durum sorulduğunda; çeşitli nedenlerle derslerin boş geçtiği, alan öğretmenlerinin olmadığı vb. şikayetleri cevap olarak söylemişlerdir. Milli Eğitim Bakanlığı, ders müfredatlarının iyileştirilmesi konusunda üzerine düşeni yapmalı, bu okullara öğretmen yetiştiren kurumlar nitelikli öğretmen yetiştirme konusunda gereğini yapmalıdır.

Geleceğimiz olan gençlerin iyi eğitim almaları, eğitimin devamı niteliğindeki MYO'lar başta olmak üzere Üniversiteye geldiklerinde zorluk yaşamamaları için "okul-öğrenci" işbirliği ile bu sorunların çözülmesi gerekmektedir.

Öneri olarak; Baraj puanının arttırılmasıyla daha kaliteli öğrencilerin Yükseköğrenime yerleşmeleri sağlanacağı, belki bu sayede sınava girecek öğrencilerin daha çok ders çalışmaları, kendilerini yetiştirmeleri ve eğitimin kalitesinin arttırılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ancak, Meslek Lisesi mezunlarının devamı niteliğinde olan Meslek Yüksekokullarına yerleştirilmeleri konusunda da yeni düzenlemeler yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Meslek liselerinden mezun olan başarılı öğrencilerinde yükseköğretime devam edebilmeleri konusunda yeni düzenlemeler yapılmalıdır. Alt yapıdan yetişerek gelen öğrenciler, düz liseden gelen öğrencilere göre mesleki eğitimi bilerek geldikleri de unutulmamalıdır. Sınav sistemden kaynaklanan sorunlar çözümlenmeli ve Meslek Lisesi mezunlarına mutlaka bir alan sınavı yapılmalıdır. Matematik, fizik, kimya, biyoloji vb. dersleri görmeyen öğrencilere sadece bu konularda soru sormak sınavda bu öğrencilerin yarışa eşit başlamamasına neden olmaktadır.

Meslek liselerinden mezun olan öğrenciler hiç sınavına girmeden, emek sarf etmeden Meslek Yüksekokullarına giremeyeceklerini bilmelidirler.

Lise eğitimleri sırasında kendilerini yetiştirip, emek sarf ederek MYO'larına gelmeleri halinde, verilen eğitimin önemini daha iyi kavrayacakları söylenebilir.

İş dünyasının arzuladığı nitelikli ara eleman ihtiyacının yetiştirilmesi için öğrencileri yetiştiren okulların öğretmen, araç gereç donanım eksikliklerinin giderilmesi, nitelikli eğitim verilmesi için çaba harcanması, öğrencilerin de kendilerine düşen görevi, yerine getirmeleri halinde başarıya ulaşılacağı söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Akyurt, N., Şahin, H., Demirbaş, B., Özkan, N., Gayef, A., Bekiroğlu, N., ve Turoğlu, H.T. (2008). "Marmara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Yüksekokulu'na Sınavlı ve Sınavsız Geçiş İle Kayıt Yaptıran Öğrencilerin Mezuniyet Başarılarının Karşılaştırılması", *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi* 3(7), 155-169.
- Çağlar N., Türel N., (2005), "Meslek Yüksekokullarına sınavsız geçişle ve ÖSS puanı ile gelen Öğrencilerin genel başarı oranlarının karşılaştırması", *SDÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Y.2005, C.10, S.2s. 369-377.*
- Durukan, S., Aygün, M., Aydın, İ. ve Diril.,H.Z., (2015) "Mesleki ve Teknik Eğitimde Sınavsız Geçişle ve Sınavla Gelen Öğrencilerin Matematik Başarılarının Değerlendirilmesi" *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi Journal of Research in Education and Teaching* Ağustos Cilt:4 Sayı:3 Makale No: 24 ISSN: 2146-9199
- Eldemir, M. (2009), "Üniversite Sınavıyla ve Sınavsız Geçişle Gelen Öğrencilerin Türk Dili Dersindeki Başarıları Üzerine Bir Karşılaştırma", *I. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi*, 1-4
- Henden R., Tunç A. (2005). Mesleki ve teknik öğretimde sınavsız geçiş uygulamaları. *Milli Eğitim Dergisi*, 165, s.59.
- Karasar, Niyazi, (1984). "Bilimsel Araştırma Metodu", Ankara: Hacetepe Taş Kitapçılık.
- Kelecioğlu, H. (2006). "Meslek yüksekokullarına sınavsız geçiş sisteminde öğrenci başarısına ilişkin öğrenci ve öğretim elemanlarının görüşleri", *Eurasian Journal of Educational Research*, 24, pp, 123-133
- Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarından Meslek Yüksekokullarına Sınavsız Geçiş Uygulama Esasları (2002-2). (<http://www.yok.gov.tr/documents/>)
- Tunç, A. (2005) "Meslek Yüksek Okullarına Sınavsız Geçişin Değerlendirilmesi" *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 1, Sayı 2, 2005, s. 75-81
- Yıldırım C. , (1966), "Eğitimde Araştırma Metotları" Ankara: Akyıldız Matbaası.
- 2017 YGS Sayısal Bilgiler (<http://dokuman.osym.gov.tr>)